

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0307/ 567

พณ ๐๓๐๗

วาระเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๕

พณ. ๐๓๐๗ ๙๐๓

๒๕๔๘

พณ ๑๔๔ น.

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถนนนนทบุรี 1

นนทบุรี 11000

7 กุมภาพันธ์ 2548

8 ก.พ. 2548

จัดเข้าวาระ.....

เรื่อง รายงานสถานการณ์การตลาดและการส่งออกข้าวไทยปี 2548

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือสมาคมผู้ส่งออกข้าวต่างประเทศ ที่ 63/2548 จำนวน 1 ฉบับ
2. สำเนาหนังสือสมาคมโรงสีข้าวไทยที่ 113/2548 จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่หนังสือพิมพ์หลายฉบับได้เสนอข่าวการเสวนา “การเมืองเรื่องข้าว” จัดโดยคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2548 ว่าผู้ส่งออกได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์การตลาดข้าวไทยในปี 2548 อาจเกิดปัญหาด้านการส่งออกและการผูกขาดการค้าข้าวซึ่งเป็นผลจากนโยบายของรัฐที่ผลักดันราคาข้าวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสมาคมผู้ส่งออกต่างประเทศได้มีหนังสือเสนอขอให้กระทรวงพาณิชย์เปิดประมูลขายข้าวสารในสต็อกของรัฐบาลในช่วงนี้เนื่องจากประสบปัญหาไม่สามารถซื้อข้าวส่งมอบให้ผู้นำเข้าในต่างประเทศ เกิดผลเสียหายต่อการแข่งขันด้านราคากับเวียดนาม ทำให้เสียตลาดส่งออกไปประเทศฟิลิปปินส์ อิรักและอิหร่าน รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 นั้น

กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนสถานการณ์และข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

1. สถานการณ์การส่งออกข้าวปี 2547/2548

1.1 ในปี 2547 ที่ผ่านมา การส่งออกข้าวไทยมีปริมาณ 10,136,967 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2546 คิดเป็นร้อยละ 33 สำหรับการส่งออกข้าวไทยในปี 2548 ยังมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยในเดือนมกราคม 2548 การส่งออกข้าวไทยมีปริมาณ 763,464 ตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2547 คิดเป็นร้อยละ 38

1.2 ราคาส่งออกข้าวไทยในปี 2547 มีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยราคาข้าวขาวชนิด 100 เปอร์เซนต์ ในเดือนธันวาคม 2547 อยู่ที่ราคาคันละ 285 เหรียญสหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากต้นละ 208 เหรียญสหรัฐฯ ในเดือนธันวาคม 2546

2. นโยบายแทรกแซงข้าวของรัฐบาล

2.1 การระบายข้าวในสต็อกรัฐบาลขณะนี้ยัง ไม่มีความเหมาะสมเนื่องจากเป็นช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยว ปริมาณข้าวเปลือกส่วนใหญ่ประมาณ 17 ล้านตันยังอยู่ในมือเกษตรกรและกำลังออกสู่ตลาด ประกอบกับกระทรวงพาณิชย์มีนโยบายที่จะยกระดับราคาข้าวและรักษาเสถียรภาพราคาข้าวสารภายในประเทศ ไม่ให้ตกต่ำ หากมีการระบายข้าวสารในสต็อกของรัฐบาลซึ่งมีอยู่ประมาณ 3 ล้านตันในระยะนี้ออกสู่ท้องตลาดจะส่งผลกระทบต่อราคาและรายได้ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลอย่างแน่นอน

2.2 กระทรวงพาณิชย์ได้มีวัตถุประสงค์ในการผูกขาดและทำการค้าข้าวแข่งขันกับผู้ประกอบการโรงสีหรือผู้ส่งออกข้าว การดำเนินนโยบายแทรกแซงและการระบายข้าวสารเป็นเพียงเครื่องมือที่ใช้ในกรณีที่กลไกตลาดไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งที่ผ่านมากระทรวงพาณิชย์ได้พิจารณาระบายข้าวสารในสต็อกเป็นระยะๆ ในช่วงที่ยังไม่มีผลผลิตฤดูกาลใหม่ออกสู่ตลาดประมาณเดือนพฤษภาคม – เดือนมิถุนายน เพื่อมิให้กระทบกับระดับราคาข้าวภายในประเทศ

2.3 ในการเปิดประมูลข้าวในปี 2547 ที่ผ่านมา กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่มีความโปร่งใสและเป็นธรรม เปิดโอกาสให้ผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าร่วมการประมูลซื้อข้าวได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่กำหนดปริมาณขั้นต่ำ ทั้งนี้คณะอนุกรรมการพิจารณาจำหน่ายข้าวสารซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการนโยบายข้าว หรือ กนข. จะทำหน้าที่พิจารณาราคา ปริมาณ และหลักเกณฑ์เงื่อนไขตามกลไกตลาด โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่รัฐจะได้รับจากการประมูลขายข้าวในสต็อกของรัฐบาล

3. สถานการณ์การแข่งขันข้าวไทยในตลาดโลก

3.1 เมื่อเปรียบเทียบกับข้าวชนิดเดียวกันประเทศคู่แข่งเช่นเวียดนามและอินเดีย ข้าวไทยอาจจะมีราคาสูงกว่าบ้างแต่เนื่องจากมีคุณสมบัติที่หลากหลายและคุณภาพดีตรงความต้องการของผู้ซื้อ รวมทั้งมีการส่งมอบตรงตามสัญญา ทำให้ข้าวไทยเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของผู้ซื้อในต่างประเทศ ทั้งนี้ในการที่ผู้ซื้อจะตัดสินใจสั่งซื้อข้าวจากแหล่งใด มิได้คำนึงด้านราคาแต่เพียงอย่างเดียวแต่ยังจะต้องพิจารณาปัจจัยเหล่านี้ด้วย

3.2 กรณีที่ผู้ส่งออกข้าวไทยไม่สามารถส่งออกข้าวไปยังฟิลิปปินส์และอิหร่านได้นั้น มิได้เกิดจากการที่ระดับราคาข้าวไทยสูงเกินไปจนไม่สามารถแข่งขันได้ แต่มีสาเหตุเนื่องจากรัฐบาลฟิลิปปินส์เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการประมูลข้าวจากเดิมที่กำหนดให้มีการชำระเงินด้วย Letter of Credit (L/C) มาเป็นการชำระเงินแบบ Document against Payment (D/P) และ/หรือ Document Against Acceptance (D/A) ซึ่งทำให้ผู้ส่งออกไม่สามารถรับความเสี่ยงในเรื่องการชำระเงิน สำหรับตลาดอิหร่านนั้น เนื่องจากผู้ซื้อในอิหร่าน

ได้กำหนดคุณสมบัติความยาวของเมล็ดข้าวไม่ต่ำกว่า 7 มิลลิเมตร ซึ่งเกินกว่าความยาวมาตรฐานข้าวไทย ทำให้ผู้ส่งออกไทยไม่สามารถส่งออกตามเงื่อนไขดังกล่าวได้

4. โครงการรับจำนำข้าวเปลือกปี 2547/48

กระทรวงพาณิชย์ได้เปิดโครงการรับจำนำข้าวเปลือกปี 2547/48 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2547 ถึง 1 กุมภาพันธ์ 2548 มีปริมาณข้าวเปลือกทั้งสิ้น 3,185,239 ตัน แยกเป็นข้าวเจ้า 1,892,117 ตัน ข้าวหอมมะลิ 1,110,398 ตัน ข้าวอื่นๆ 182,724 ตัน

4.1 ข้าวเปลือกเจ้า

รัฐบาลประกาศราคารับจำนำไว้ที่ 6,600 บาทต่อตัน ราคาข้าวเปลือกมีการเคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับราคา 6,400 – 6,600 บาทต่อตัน ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2547 และปรับตัวสูงขึ้นเป็น 6,600 – 6,800 บาทต่อตัน ในเดือนมกราคม 2548 ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าราคารับจำนำของรัฐบาล แสดงให้เห็นว่าเป็นระดับราคาที่กลไกตลาดสามารถรับได้

4.2 ข้าวเปลือกหอมมะลิ

รัฐบาลประกาศราคารับจำนำไว้ที่ 9,000 บาทต่อตัน และปรับเพิ่มขึ้นเป็น 10,000 บาทต่อตัน ในเดือนธันวาคม 2547 ราคาข้าวเปลือกมีการเคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับราคา 8,500 – 9,000 บาทต่อตัน ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2547 และปรับตัวลดลงเป็น 7,800 – 8,000 บาทต่อตัน ในช่วงเดือนมกราคม 2548 ทำให้มีปริมาณข้าวเปลือกในโครงการรับจำนำของรัฐบาลมากขึ้น เนื่องจากได้รับราคาสูงกว่าราคาตลาด

5. นโยบายและแนวโน้มการค้าข้าวในปี 2548

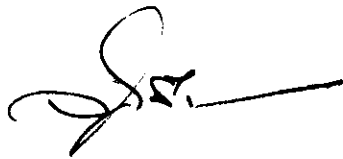
ในปี 2548 กระทรวงพาณิชย์คาดว่าจะสามารถส่งออกข้าวได้ถึง 10 ล้านตัน ทั้งนี้ขึ้นกับปริมาณผลผลิตและปริมาณสต็อกข้าว สำหรับนโยบายด้านราคา กระทรวงพาณิชย์จะผลักดันราคาข้าวไทยให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายที่ระดับ 350 เหรียญสหรัฐต่อตัน ภายในปี 2548 สำหรับข้าวขาวชนิด 100 เปอร์เซ็นต์ และจะผลักดันให้ระดับราคาส่งออกเฉลี่ยตลอดปี 2548 อยู่ที่ระดับราคาไม่ต่ำกว่า 330 เหรียญสหรัฐต่อตัน ส่วนนโยบายราคาภายในประเทศ จะยกระดับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิให้สูงขึ้นอีก ซึ่งจะส่งผลให้ราคาข้าวชนิดอื่นๆ ปรับตัวสูงขึ้นและจะทำให้รายได้ของเกษตรกรเพิ่มสูงขึ้นด้วย

สรุป ข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า รัฐบาลโดยกระทรวงพาณิชย์ได้มีการกำกับดูแลการตลาดและการส่งออกข้าวไทย โดยใช้กลไกในการแทรกแซงให้เป็นเครื่องมือเฉพาะช่วงเวลา ข้าวกำลังอยู่ในมือเกษตรกรชาวนา เพื่อให้กลไกตลาดทำงานและมีให้ราคาข้าวตกต่ำ นอกจากนั้นยังมุ่งที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคเอกชน ไม่ทำการค้าแข่งขันกับผู้ประกอบการโรงสี หรือผู้ส่งออกข้าวในลักษณะผูกขาด รวมทั้งมุ่งเน้นการสร้างเสถียรภาพราคาข้าวไทยให้ยั่งยืน เพื่อเป็นการเพิ่ม

รายได้ให้เกษตรกร ซึ่งแนวนโยบายดังกล่าวส่งผลให้การส่งออกในปี 2547 บรรลุผลเป้าหมายอย่างชัดเจน และมีแนวโน้มที่ดีอย่างต่อเนื่องในปี 2548 ดังนั้นข้อวิพากษ์วิจารณ์ของสื่อมวลชน ตลอดจนข้ออ้างตามหนังสือของสมาคมผู้ส่งข้าวออกต่างประเทศ จึงไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่อาจจะทำให้สาธารณชนเกิดความเข้าใจผิดเคลื่อนได้ ทั้งนี้นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย ซึ่งร่วมเป็นวิทยากรในการเสวนาครั้งนี้ได้มีหนังสือชี้แจงพฤติกรรมกรรมการเสนอข่าวที่บิดเบือนข้อเท็จจริงของสื่อมวลชนดังกล่าวให้กระทรวงพาณิชย์ ทราบด้วยแล้ว ดังเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวัฒนา เมืองสุข)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าต่างประเทศ

โทร.0-2547-4833

โทรสาร 0-2547-4821

ส่ง/ได้ นำเสนอคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ - 8 ก.พ. 2548 ลงมติว่า
ทราบ

จัดอยู่ในประเภทที่ 1 คือ ได้เสนอคณะรัฐมนตรีได้โดยครบ

(นายจอมกษิ อารอณะศิริ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สมาคมผู้ส่งข้าวออกต่างประเทศ THE RICE EXPORTERS ASSOCIATION

สื่อกึ่งข้อมูลฉบับ 1

37 ซอยงามคูลี ถนนพระราม 4 แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
โทร. 0-2287-2674-7 โทรสาร. 0-2287-2678
E-mail : reat@ksc.th.com http://www.riceexporters.or.th

ที่ 63/2548

27 มกราคม 2548

เรื่อง ขอให้เปิดประมูลขายข้าวในสต็อกของรัฐบาล

เรียน ฯพณฯ นายวัฒนา เมืองสุข
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการบริหารสมาคมผู้ส่งข้าวออกต่างประเทศ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2548 ที่ประชุมได้มีการหารือถึงสถานการณ์ข้าวส่งออกในระยะนี้ ซึ่งปรากฏว่ามีผู้ส่งออกหลายรายประสบปัญหาในการหาซื้อข้าวเพื่อส่งมอบให้กับผู้ซื้อในต่างประเทศไม่ได้ เนื่องจากข้าวส่วนใหญ่ของเกษตรกรได้เข้าไปอยู่ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐบาล เช่น องค์การคลังสินค้า, ธกส. ตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปีของกระทรวงพาณิชย์ตั้งแต่ปลายปีที่ผ่านมาแล้ว ภาวะการขาดแคลนดังกล่าวทำให้ข้าวมีราคาสูงและหาซื้อได้ยาก ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นนานออกไปก็必将เกิดผลเสียต่อตลาดข้าวไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น และอันที่จริงก็ได้เกิดผลกระทบขึ้นบ้างแล้ว เห็นได้จากการเปิดประมูลซื้อข้าวของฟิลิปปินส์เมื่อเร็ว ๆ นี้ ที่ข้าวไทยไม่สามารถแข่งขันกับข้าวเวียดนามได้ และยังพลาดโอกาสที่จะขายข้าวจำนวน 60,000 ตัน ให้กับอิหร่านซึ่งหันไปซื้อจากเวียดนามแทน เนื่องจากราคาข้าวไทยแพงกว่าข้าวเวียดนามถึงตันละกว่า 30 เหรียญสหรัฐ

เนื่องจากขณะนี้ราคาข้าวเปลือกที่เกษตรกรได้รับส่วนใหญ่สูงกว่าราคาเป้าหมายที่รัฐบาลกำหนดไว้ ประกอบกับผู้ซื้อในต่างประเทศเริ่มส่งเรือเข้ามารับข้าวแล้ว ดังนั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกในการจัดหาข้าวเพื่อส่งมอบให้กับลูกค้าตามสัญญา สมาคมฯ จึงใคร่ขอเสนอให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาขายข้าวในความครอบครองออกมาในช่วงนี้ โดยวิธีการเปิดประมูลและกระจายให้กับผู้ส่งออกหลาย ๆ ราย ทั้งรายเล็ก และรายใหญ่ โดยมีมาตรการมิให้กระจุกอยู่กับผู้ส่งออกรายใหญ่เพียงหนึ่งหรือสองรายเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย ศรีประเสริฐ)

นายกสมาคมผู้ส่งข้าวออกต่างประเทศ

สมาคมโรงสีข้าวไทย

THAI RICE MILLS ASSOCIATION

81-81/1 เจริญกรุง 24 แขวงตลาดบ๊วย เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ 10100
81-81/1 NEW ROAD 24, SAMPHANTHAWONG, BANGKOK 10100 THAILAND
☎: 0-2234-7289, 0-2235-7863, 0-2235-8449 FAX : 0-2234-7286

ที่ 113/2548

4 กุมภาพันธ์ 2548

เรื่อง ชี้แจงข้อเท็จจริง การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ ผู้จัดการรายวัน และกรุงเทพมหานคร
ประจำวัน 3 กุมภาพันธ์ 2548

เรียน ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำชี้แจงข้อเท็จจริงของ ดร.ณรงค์ เพชรประเสริฐ

ด้วยเนื่องจากการเสนอข่าวที่ไม่ครบถ้วน และตรงกับข้อเท็จจริงของหนังสือพิมพ์ ทั้ง 2 ฉบับ โดยหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ ได้นำข้อความเพียงส่วนน้อยมาสรุปเป็นประเด็นข่าวการเมือง ในขณะที่การเสวนา เป็นการระดมความรู้เกี่ยวกับข้าวในทุกมิติทั้งกระบวนการผลิต การแปรรูป การค้าข้าว การรับจำนำข้าว กระผมได้รับเชิญในฐานะของผู้ประกอบการโรงสี และร่วมให้ความเห็นต่าง ๆ ในแง่มุมมองทางวิชาการ เนื่องจากอยู่ในภาคธุรกิจนี้เป็นเวลานาน ความเห็นในส่วนของการเมืองนั้น มีเป็นส่วนน้อย และพยายามออกมาในแง่ของความเป็นกลาง หรือทฤษฎี ไม่ได้เป็นความเห็นส่วนตัว และของนายกสมาคมฯ หรือชักจูงให้ผู้ใดไม่เห็นด้วยกับพรรคไทยรักไทยแต่อย่างใด

กระผมในฐานะของผู้ประกอบการโรงสีข้าว และนายกสมาคมโรงสีข้าวไทย มีความตระหนักอยู่ตลอดเวลาที่อยู่ในธุรกิจโรงสีข้าวว่า ชาวนาคือศูนย์กลาง และหัวใจของธุรกิจข้าว ชาวนาอยู่ได้ โรงสีข้าวก็อยู่ได้ การช่วยเหลือใดๆ ที่จะสนับสนุนให้ชาวนาอยู่ได้อย่างยั่งยืนมีความสุข คือ ความปรารถนาของพวกเราผู้ประกอบการโรงสีข้าว ดังนั้นมาตรการใด ๆ ที่จะให้กับชาวนา กระผม และสมาคมโรงสีข้าวไทย ต้องให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ถึงความสามารถอยู่แล้ว

ดังนั้นกระผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ฯพณฯ ท่านจะเข้าใจการเสนอความเห็นของกระผมในการเสวนาทางวิชาการ และการเสนอข่าวที่ไม่สมบูรณ์ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 ฉบับ และรู้สึกเสียใจกับการเสนอข่าวของสื่อมวลชนไทยที่มักเสนอข่าวเพื่อเป็นข่าวไม่นำมาซึ่งการสร้างสรรค์ ในขณะที่กระผม และมวลสมาชิกสมาคมโรงสีข้าวไทยมุ่งหวังถึงความร่วมมือ ร่วมใจ ความสามัคคีของทุกฝ่ายทั้งฝ่ายการเมือง ฝ่ายนักวิชาการ ฝ่ายธุรกิจ เพื่อทำให้ชาวนา และธุรกิจข้าวของไทยมีการพัฒนาที่ยั่งยืน ส่งผลดีต่อประเทศไทยอันเป็นที่รักเป็นสำคัญ

สมาคมโรงสีข้าวไทย

THAI RICE MILLS ASSOCIATION

81-81/1 เจริญกรุง 24 แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ 10100
81-81/1 NEW ROAD 24, SAMPHANTHAWONG, BANGKOK 10100 THAILAND
☎: 0-2234-7289, 0-2235-7863, 0-2235-8449 FAX : 0-2234-7286

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และเข้าใจอย่างจริงใจ

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายวัฒนา รัตนวงศ์)

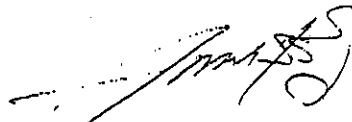
นายกสมาคมโรงสีข้าวไทย

คำชี้แจงข้อเท็จจริง

เนื่องจากในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2548 กระผม รศ.ดร.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ ในฐานะหัวหน้าทีมวิจัย "นโยบายข้าว" ได้จัดเสวนาวิชาการเรื่อง "การเมืองเรื่องข้าว" ที่ห้องประชุมลารนิเทศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งการเสวนาครั้งนี้มีจุดประสงค์เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องและมีส่วนได้ส่วนเสียมาร่วมกันแสดงความคิดเห็น เพื่อให้ทีมวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบการเขียนรายงานวิจัย และเพื่อแสวงหาแนวทางกำหนดนโยบายการค้าข้าวที่เหมาะสม ให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้ผลประโยชน์ร่วมกันอย่างยุติธรรม

และในการเสวนาครั้งนี้มีตัวแทนจากสมาคมผู้ส่งออก สมาคมโรงสี ตัวแทนชาวนา นักวิชาการ ผู้สนใจทั่วไป และสื่อมวลชน เข้าร่วมเสวนาเป็นเวลาเกือบ 3 ชั่วโมง และในการพูดคุยแลกเปลี่ยนครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมเสวนาหลายคนวิตกกังวลเรื่อง "การผูกขาดตลาดค้าข้าว" และห่วงกังวลเรื่องการผูกขาดอำนาจรัฐ แต่ไม่มีผู้ใดเลยที่พูดว่า "จะไม่เลือกพรรคไทยรักไทย" ยิ่งกว่านั้น ยังได้มีการกล่าวว่า หลังจากงานวิจัยเสร็จสิ้น จะให้ทุกฝ่ายมาช่วยกำหนดนโยบายร่วมกัน แล้วนำเสนอ
นายกฯทักษิณ หลังจากได้จัดตั้งรัฐบาลใหม่แล้ว ในประมาณเดือนมีนาคม 2548

กระผมจึงขอเรียนให้ทุกท่านที่สนใจโปรดกรุณารับทราบข้อเท็จจริงนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ)

หัวหน้าทีมวิจัย

4 กุมภาพันธ์ 2548